



FIȘA DISCIPLINEI

ISTORIA CULTURII MAGHIARE

Anul universitar 2025/2025

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai	
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere	
1.3. Departamentul	Literatură maghiară	
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură	
1.5. Ciclu de studii	Licență	
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limba și literatura maghiară	
1.7. Forma de învățământ	cu frecvență	

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Istoria culturii maghiare (în limba maghiară)				Codul disciplinei	LLM5065
2.2. Titularul activităților de curs							
2.3. Titularul activităților de seminar							
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DS opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					12
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					1
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				42	
3.8. Total ore pe semestru				98	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
--------------------	--

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului



4.2. de competențe

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Proiector, calculator, boxe pentru materiale audio, cărți, ediții facsimile
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Proiector, calculator, boxe pentru materiale audio, xerocopii, cărți, ediții facsimile

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	C4. Formularea, în cadrul unor proiecte profesionale, a unui punct de vedere profesional, asupra enomenului literar, pornind de la pozițiile exprimate în textele de critica și istorie literară precum și asupra textelor folclorice, pornind de la bibliografia de specialitate Elaborarea unui discurs oral/ scris complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic pe o temă de istoria literaturii materne sau folclor
Competențe transversale	CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște istoria suporturilor (tablite de lut, papirus, pergament, hârtie, instrumente de scris, industria tipografică, suprafețe digitale) pe epoci: apariție, producție, utilizare, desuetudine - cauze și condiții. Ca fundal, cultura europeană, apoi apariția codurilor, cu accent pe cultura maghiară. Studentul va fi familiarizat cu cele mai importante etape din istoria cărții și a bibliotecilor, cu accent pe bibliotecile transilvănene.
Aptitudini	Studentul va fi capabil să recunoască modul în care rolul cărții se schimbă în istorie, modul în care alte procese culturale influențează utilizarea sa, modul în care aceasta afectează viața societății. Seminariile îi vor permite să aplice acest context istoric la cultura lecturii contemporane și să gândească despre cărți pe mai multe niveluri (dincolo de conținut: estetic, economic, social, pedagogic, public).

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.



Responsabilități și autonomie	Studentul va fi capabil să lucreze independent cu informațiile pe care le-a învățat și le-a descoperit, să decidă asupra valorii și calității cărților; să aleagă între diferite tipuri de cărți, să aplice cunoștințele și experiența dobândite despre funcționarea culturii cărții în activitatea sa didactică. și opere medievale din literatura europeană.
--------------------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Să familiarizeze studenții cu istoria culturii maghiare a cărții, să îi ajute să înțeleagă mai bine fenomenele contemporane, să privească la alte dimensiuni ale cărții (dincolo de conținut). Să devină utilizatori și constructori de biblioteci mai conștienți.
7.2 Obiectivele specifice	Pentru a oferi o perspectivă asupra dinamicii generale a culturii cărții și a culturii alfabetizării de-a lungul perioadelor istorice, dezvoltând în același timp o mai bună înțelegere a cărților și a utilizării cărților.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Definiția și domeniile culturii. Identitatea europeană a culturii maghiare. Schimbarea relației dintre cultură și cultură. Tranziții în spațiu și timp.	Expunere, forumre de noțiuni, expunere, explicații, analogii	
2. Alfabetizare - medialitate: ce a fost înainte de lectura pe hârtie și ce va fi după?	Expunere, explicații, demonstrație, observare	
3. De la stilus până la ecranul tactil: scrierea latină în epoca codexurilor și a cărților.	Explicații, narațiune, sistematizare, observare	
4. Apariția cărții tipărite în Europa	Expunere, explicații, problematizare	
5. Începuturile tipăririi cărților în Ungaria	Expunere, explicații, descriere	
6. Biblioteci și colecții private. Bibliofilie în trecut și în prezent	Expunere, narațiune, interpretare de texte	
7. Arta cărții: legatorie și ilustrații. Mesajul imaginii	Explicații, demonstrație, interpretări	
8. Rolul tipografiei din Csíkksomlyó în renașterea culturală a Transilvaniei	Expunere, demonstrare, explicații	
9. Instituția patronajului. Contribuțiile unor celebri mecenai maghiari la cultura cărții maghiare	Explicații, expunere, descriere, observare	
10. Biblioteci vechi celebre din Transilvania I. (Biblioteca școlii de nivel universitar fondată de István Báthory)	Expunere, descriere, explicații, observare	

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului



11. Biblioteci vechi faimoase din Transilvania II (Teleki Téka, Batthyaneum, Bethlen Gabor, Biblioteca Documentară din Zalău, etc.)	Expunere, demonstrare, descriere, explicații	
12. Schimbări în obiceiurile de lectură de-a lungul istoriei. Cultura digitală - lectură digitală	Expunere, explicații, problematizare	
13. O privire în jur – colecții de carte veche în Cluj (vizită ex. Bibliotecii Universității sau alte colecții)	Explicații, demonstrație	
14. Interesul pentru cultura lecturii	Expunere, prezentare, problematizare	

Bibliografie obligatorie :

Barbier; Frédéric: *A könyv története*, Budapest, 2006; *A modern Európa születés. Gutenberg Európája*, Bp., 2010
Madas Edit – Monok István: *A könyvkultúra Magyarországon: a kezdetektől 1800-ig*, Budapest, 2003
Carrière, Jean-Claude – Eco, Umberto: *Ne remélje, hogy megszabadul a könyvtől*, Budapest, 2010
Jakó Zsigmond: *Írás, könyv, értelmiség*, Bukarest, 1976
Guglielmo Cavallo – Roger Chartier: *Az olvasás kultúrtörténete a nyugati világban*, Balassi Kiadó, Budapest, 2000
Vagy: Alberto Manguel: *Az olvasás története*, Park Kiadó, Budapest, 2001

Bibliografie recomandată:

Jakó Zsigmond: *A középkori bibliofília és Richard de Bury Philobiblonja* in: Richard de Bury, Philobiblon, Bukarest, 1977.
Csapodi Csaba - Tóth András - Vértessy Miklós: *Magyar könyvtártörténet*, Budapest, 1987
Kelecsényi Gábor: *Múltunk neves könyvgyűjtői*, Budapest, 1988.
Muckenhaupt Erzsébet: *A Csíki Székely Múzeum „Régi Magyar Könyvtára” Csíkszereda*, 2009
V. Ecsedi Judit: *A könyvnyomtatás Magyarországon a kézisajtó korában, 1473-1800*; [A magyar könyvkereskedelem történetének vázlata 1800-ig c. fejezetet Pavercsik Ilona írta], Bp., 1999.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Introducere – prezentarea temelor și a modalităților de a lucra împreună	Explicații, ilustrare	
2. Experiențe culturale și istorice din transcrierea manuscriselor/catalogarea cărților.	Prezentare / cercetări Dezbateri, activități în grup.	
3. Obiceiuri/strategii de colecționare a cărților în trecut și prezent	Comparație, ilustrare, dezbateri.	
4. Rolul ilustrațiilor în manuscrisul sau publicația (publicațiile) aleasă(e)	Prezentare, explicații, dezbateri	
5. Tutorialul: de la cartea de bucate barocă la manualul pentru bricolaj etc.	Proiecte, interpretări	
6. Caracteristicile cărții practice în trecut și în prezent (în funcție de anumite cărți, tipuri de cărți)	Prezentări/proiecte după caz.	
7. Relația dintre bibliotecile private și obiceiurile de lectură (de exemplu, preferințele cititorilor de sex feminin)	Prezentări/proiecte după caz. Interpretări de texte.	
8. Comorile "bibliotecilor de documente" transilvănene	Prezentări/proiecte după caz.	
9. Analiza/interpretarea strategiei unei edituri alese (istorice sau contemporane)	Prezentare / cercetări Dezbateri, activități în grup.	
10. Stereotipurile și cultura lecturii	Prezentare, dezbateri, ilustrare.	

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului



11. vBiblioteca ca centru cultural. Studiu de teren sau prezentare de studiu de caz	Prezentare / cercetări Dezbateri, activități în grup	
12. Tipuri de biblioteci. (Biblioteca școlară)	Prezentare, dezbateri	
13. Internetul și schimbările în cultura lecturii. Bibliotecă sau bază de date? Funcțiile bibliotecii	Prezentarea și dezbateri a unor cercetări proprii.	
14. Lecție recapitulativă și de evaluare	Teste recapitulative și de evaluare – colocviu	

Bibliografie

Carroll Quigley: The Evolution of Civilizations. An Introduction to Historical Analysis, Liberty Press, 1979
B. Bernát István – Pais Károlyné – Rétfalvi Györgyi – Szilágyi Erzsébet – Turi Iászló: *Média, kultúra, kommunikáció*, Bp., 2012
Farmati Anna: Emlékezet-gesztusok a zilahi református kollégium könyvtára körül = Per Aspera ad Astra V. évfolyam, 2018/1. szám, 76–87. <http://per-aspera.pte.hu/archivum/2018-1-szam-8.html>
Knausz Imre: Műveltség és autonómia. Iskolakultúra, 2002. 09. 087–102.
Papp Júlia szerk.: A zsoltároktól a rózsaszín regényig. Fejezetek a női művelődés történetéből, Petőfi Irodalmi Múzeum Budapest, 2014

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu Inspectoratul Școlar Județean.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Volumul și precizia cunoștințelor	Expunere sintetică orală independentă a unei teme	50 %
	Capacitatea de sintetizare și de a stabili relații.		
10.5 Seminar/laborator	Evaluarea prezentării. Capacitatea de a analiza/interpreta/coment a fenomene culturale.	Problematizare, implicare în activitatea de grup, formarea și exprimarea propriei opinii. Reflexie scrisă (eseu) despre o temă discutată la seminar.	50 %
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea textelor comentate (personaje, fenomene fără amănunte) 			

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului



- capacitatea de a face relații între texte și fenomene
- Capacitatea de problematizare a unor fenomene de istorie literară
- Cunoașterea bibliografiei (cel puțin jumătate din titluri)
- Seminar: o prezentare sau referat, lucrare elaborată individual, cunoștințe de bază și interpretarea critică ale temelor dezbătute
- Participare activă în activitatea grupului.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						

Data completării:
2025.01.26.

Semnătura titularului de curs

Farmati Anna

Semnătura titularului de seminar

Farmati Anna

Data avizării în departament:
30.01.2025

Semnătura directorului de departament

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului



UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA



Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului